

8.10.2018

Palkankorotusohje 2019

Sisällys

1 Palkkojen korotukset.....	2
1.1 Palkkojen korottamiseen käytettävä rahasumma	2
1.2 Palkkojen korottamisesta sopiminen	2
1.3 Ellei paikallisessa sopimisessa onnistuta	3
1.4 Palkkakäsitteet	3
2 Palkkataulukot	3
2.1 Työkohtaiset tuntipalkat	3
2.2 Nuorten ohjetuntipalkat	3
2.3 Erittäin vaativat työt	4
2.4 Urakkatyön hinnoittelupalkat	4
2.5 Korjauspajojen ammattityöntekijät	4
2.6 Korotusten toteuttaminen yrityskohtaisissa palkkausjärjestelmissä	4
2.7 Vuorotyölisät	4
2.8 Pääluottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun vapautus työstä ja kuukausikorvaus	5
2.9 Palkankorotuksen myöhentämisestä toisin sopiminen	5
3 Palkankorotukset eri palkkausmuodoissa	5
3.1 Aikapalkkojen korotukset	5
3.2 Suorituspalkkojen korotukset	7
3.3 Keskituntiansion korottaminen	8

Teollisuusliitto ry

8.10.2018

Tämä liittojen yhdessä laatima palkantarkastusten soveltamisohje koskee vuonna 2019 toteutettavia palkankorotuksia kumiteollisuutta koskevan työehtosopimuksen soveltamisalalla.

Tässä muistiossa on palkkataulukot otettu työehtosopimuksesta. Esimerkeissä on käytetty kuvitteellisia palkkoja ja korotuksia, joiden tarkoituksena on havainnollistaa palkankorotusten toteuttamista eri tilanteissa.

Tähän ohjeeseen liittyy liittojen laatima ohjeistus paikallisen neuvottelutoiminnan ja sopimisen edistämiseksi.

1 Palkkojen korotukset

Kumiteollisuus ry:n ja TEAM Teollisuusalojen ammattiliitto ry:n 7.12.2017 sovitun ja Kemianteollisuus ry:n ja Teollisuusliitto ry:n vahvistaman palkkaratkaisun perusteella korotetaan työntekijöiden palkkoja lähinnä 1.2.2019 alkavan palkanmaksukauden alusta alkaen, ellei korotusajankohdasta toisin sovita.

1.1 Palkkojen korottamiseen käytettävä rahasumma

Vuonna 2019 palkkojen korotuksiin käytetään 1,6 prosenttia työntekijöiden marraskuun palkoista laskettavalla summalla. Yritys- tai toimipaikkakohtainen vuoden 2019 palkankorotus lasketaan työehtosopimuksen soveltamispiiriin kuuluvien työntekijöiden marraskuussa 2018 maksettujen henkilökohtaisten tunti- tai kuukausipalkkojen summasta (ansiot aika-, urakka- ja palkkiotyössä ilman erillisiä, esim. palvelusvuosi-, vuorotyö-, olosuhde- jne. lisiä) tai muulla paikallisesti sovittavalla perusteella.

1.2 Palkkojen korottamisesta sopiminen

Neuvotteluiden aloittamiseksi työnantaja antaa hyvissä ajoin ennen neuvotteluja luottamusmiehelle, tai henkilöstöryhmälle, jos luottamusmiestä ei ole valittu, tiedot jaettavasta palkkasummasta ja siitä, miten se on laskettu.

Paikallisessa neuvotteluissa sovittavia asioita ovat palkantarkistusten toteutustapa, ajankohta ja kohdentamisen periaatteet. Sopimus tehdään pääluottamusmiehen, tai jos luottamusmiestä ei ole valittu, henkilöstöryhmän kanssa 15.1.2019 mennessä, ellei käsittelyajan jatkamisesta sovita. Sopimus tehdään kirjallisesti.

Sopimuksen jälkeen työnantaja päättää korotusten kohdentamisesta paikallisesti tehdyn sopimuksen periaatetta noudattaen. Korotusten tekemisen jälkeen työnantaja todentaa jaetun summan pääluottamusmiehelle / henkilöstöryhmälle.

1.3 Ellei paikallisessa sopimisessa onnistuta

Ellei muusta toteutustavasta päästä sopimukseen, työntekijän henkilökohtaista palkkaa korotetaan 1,0 prosentin yleiskorotuksella laskettuna 31.1.2019 voimassaolevasta palkasta ja 0,6 prosenttia työnantajan päättämällä tavalla huomioiden Paikallisen neuvottelutoiminnan ja sopimisen edistäminen -oppaan kohdassa 4 mainitut periaatteet paikallisen erän kohdentamisesta.

1.4 Palkkakäsitteet

Aikatyössä korotetaan kunkin työntekijän henkilökohtaista tunti- tai kuukausipalkkaa ilman erillisiä lisiä, esimerkiksi palvelusvuosi-, vuorotyö- tai olosuhdelisiä.

Suorituspalkkatyössä ansiokäsitteellä tarkoitetaan palkkio- tai urakkatyössä ansaittua keskimääräistä tuntiansiota ilman erillisiä lisiä, esimerkiksi palvelusvuosi-, vuorotyö- tai olosuhdelisiä. Suorituspalkkatyön keskimääräinen säännöllisen työajan ansio todetaan ajanjaksolta, jolta sitä yrityksen vakiintuneen tavan mukaan yleensä seurataan tai se muutoin palkkahallinnon kannalta on järkevintä.

2 Palkkataulukot

2.1 Työkohtaiset tuntipalkat ovat lähinnä 1.2.2019 alkavan palkanmaksukauden alusta, euroa/tunti (TES 5 § A)

Alkupalkka	8,97
1. palkkaluokka	9,69
2. palkkaluokka	9,95
3. palkkaluokka	10,22
4. palkkaluokka	10,57
5. palkkaluokka	10,92
6. palkkaluokka	11,28
7. palkkaluokka	11,65
8. palkkaluokka	11,94

2.2 Nuorten ohjetuntipalkat

Nuorten ohjetuntipalkat (euroa / tunti) ovat lähinnä 1.2.2019 alkavan palkanmaksukauden alusta seuraavat:

Alle 17 vuotiaat	8,61
17 vuotta täyttäneet	8,75

2.3 Erittäin vaativat työt (TES 5 § C)

Lähinnä 1.2.2019 alkavan palkanmaksukauden alusta lukien (euroa/tunti):

9. palkkaluokka	12,18
10. palkkaluokka	12,38
11. palkkaluokka	12,57
12. palkkaluokka	12,80
13. palkkaluokka	13,01

2.4 Urakkatyön hinnoittelupalkat (TES 6 § A)

Lähinnä 1.2.2019 alkavan palkanmaksukauden alusta lukien (euroa/tunti):

1. palkkaluokka	11,63
2. palkkaluokka	11,94
3. palkkaluokka	12,26
4. palkkaluokka	12,68
5. palkkaluokka	13,10
6. palkkaluokka	13,54
7. palkkaluokka	13,98
8. palkkaluokka	14,33

2.5 Korjauspajojen ammattityöntekijät (Korjauspajaliite 2 §)

Lähinnä 1.2.2019 alkavan palkanmaksukauden alusta lukien (euroa/tunti):

Ns. nuoremmat ammattityöntekijät	11,18
Ns. vanhemmat ammattityöntekijät	11,92
Erikoisammattityöt	12,42

2.6 Korotusten toteuttaminen yrityskohtaisissa palkkausjärjestelmissä

Yrityskohtaisten palkkausjärjestelmien mukaisia työnvaativuusluokkapalkkoja korotetaan 1.2.2019 lukien 1,0 prosentilla.

2.7 Vuorotyölisät

Kumiteollisuuden työehtosopimuksen 7 § A mukaiset vuorotyölisät 1.6.2018 alkaen (euroa/tunti)

Iltavuorolisä	1,27
Yövuorolisä	2,37

2.8 Pääluottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun vapautus työstä ja kuukausikorvaus 1.2.2018 alkaen:

Työntekijöiden lukumäärä	Vapautus työstä/viikko	Kuukausikorvauksen määrä
Alle 20 työntekijää	1,5 tuntia	62
21-30	6,5 tuntia	72
31-40	7 tuntia	74
41-50	8 tuntia	75
51-80	11 tuntia	78
81-100	12 tuntia	85
101-150	16 tuntia	91
151-200	19 tuntia	103
201-275	24 tuntia	110
276-350	28 tuntia	116
351-450	34 tuntia	124
451-	kokonaan vapautettu	129

2.9 Palkankorotuksen myöhentämisestä toisin sopiminen

Korotukset toteutetaan lähinnä 1.2.2019 alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

Mikäli korotuksen ajankohta myöhennetään, sopimus tulee tehdä kirjallisesti pääluottamusmiehen kanssa vuoden 2019 korotusten osalta 31.1.2019 mennessä. Ellei yrityksessä ole luottamusmiestä, työnantaja käy neuvottelut koko henkilöstöryhmän kanssa. Sopimus tehdään kirjallisesti.

Mikäli sovitaan palkan tarkistusten myöhentämisestä, tulee samalla sopia muutoksesta mahdollisesti aiheutuneen ansionmenetyksen korvaamisesta vastaavalla kertaluontoisella erällä. Erotus maksetaan viimeistään palkankorotuksen toteuttamisajankohdasta.

Mikäli yrityksissä tehdään palkankorotuksia työehtosopimuksen palkankorotuksista poikkeavina ajankohtina, voidaan paikallisesti sopia otettavaksi ne huomioon työehtosopimukseen perustuvia korotuksia toteutettaessa. Tällöin työntekijälle on ilmoitettava, että korotus pitää sisällään työehtosopimukseen perustuvan korotuksen.

3 Palkankorotukset eri palkkausmuodoissa

3.1 Aikapalkkojen korotukset

Työntekijän voimassa olevaa aikapalkkaa korotetaan lähinnä 1.2.2019 alkavan palkanmaksukauden alusta yrityksessä sovittavalla tavalla kohdan 1.2. mukaisesti, tai jos ei olla pystytty muuta sopimaan, kohdan 1.3. mukaisesti 1,0 prosentin yleiskorotuksella laskettuna yleiskorotuksella korottamattomasta palkasta ja 0,6 prosenttia työnantajan päättämällä tavalla työntekijän henkilökohtaisen palkanosan kehittämiseen.

Korotetusta aikapalkasta tarkistetaan edelleen, että se on vähintään kyseessä olevan työtä vastaavan vaatavuusluokka-/ryhmäohjepalkan suuruinen.

Teollisuusliitto ry

8.10.2018

Osa aikatyössä kuukausi- tai kausipalkalla työskentelevän työntekijän osalta vertailu luokka- / ryhmä-ohjepalkkaan suoritetaan muuntamalla korotettu palkka vastaamaan täyttä työaikaa tekevän palkkaa ja vertaamalla sitä kyseessä olevan työn vaativuusluokkaa vastaavaan luokkapalkkaan.

Seuraavat esimerkit auttavat palkankorotusten toteuttamisessa. Vaikka esimerkkien palkat ja työnvaativuuspalkat ovat työehtosopimuskohtaisia, voi esimerkkien ajatusta soveltaa vapaasti työehtosopimuksen palkkataulukkoja käyttäen.

Esimerkki 1

Yrityskohtaisen palkanerän laskeminen, kun on sovittu kohdennettavaksi 1,6 % palkkasummasta (tuntipalkkainen) kokonaan erikseen sovitun periaatteen mukaisesti.

Työpaikalla on 50 työntekijää. Työntekijöiden marraskuussa 2018 maksettujen henkilökohtaisten tuntipalkkojen summa (ansiot aika-, urakka- ja palkkiotyössä ilman erillisiä, esimerkiksi palvelusvuosi-, vuorotyö-, olosuhdelisiä) on 83 950 senttiä/tunti. Paikallisesti sovittavalla tavalla kohdennettava yritys-kohtainen erä lasketaan seuraavasti: $83\,950 \text{ senttiä/tunti} \times 1,6\% = 1\,343 \text{ senttiä/tunti}$.

Henkilökohtaisia palkkoja korotetaan erikseen sovitun periaatteen mukaisesti siten, että koko korotussumma 1 343 senttiä/tunti on käytetty palkkojen korottamiseen. Helmikuussa korotettujen henkilökohtaisten tuntipalkkojen summa on 85 293 senttiä / tunti ($83\,950 + 1\,343$) eli 1,6 % korkeampi kuin marraskuussa laskettu summa.

Esimerkki 2

Yrityskohtaisen palkanerän laskeminen, kun on sovittu kohdennettavaksi 0,5 % palkkasummasta (kuukausipalkkainen) ja loput 1,1 % palkankorotuksesta maksetaan yleiskorotuksena

Työpaikalla on 50 työntekijää. Työntekijöiden marraskuussa 2018 maksettujen henkilökohtaisten kuukausipalkkojen summa (ansiot aika-, urakka- ja palkkiotyössä ilman erillisiä, esimerkiksi palvelusvuosi-, vuorotyö-, olosuhdelisiä) on 112 250 euroa/kuukausi. Paikallisesti sovittavalla tavalla kohdennettava yrityskohtainen erä lasketaan seuraavasti: $112\,250 \text{ euroa} / \text{kuukausi} \times 0,5\% = 561 \text{ euroa} / \text{kuukausi}$.

Henkilökohtaisia palkkoja korotetaan 1,1 %:lla (eli 1 235 euroa / kuukausi) ja sen lisäksi henkilökohtaisia palkkoja korotetaan erikseen sovitun periaatteen mukaisesti siten, että koko kohdennettavaksi sovittu korotussumma 561 euroa/kuukausi on käytetty palkkojen korottamiseen. Helmikuussa korotettujen henkilökohtaisten tuntipalkkojen summa on 114 046 euroa / kuukausi ($112\,250 + 1\,235 + 561$) eli 1,6 % korkeampi kuin marraskuussa laskettu summa.

Esimerkki 3

Yrityskohtaisen erän kohdentamisen perusteista ei ole päästy sopimukseen, vaan kaikkien palkkoja korotetaan 1,0 %:lla ja työnantaja kohdentaa 0,6 % palkkasummasta. Työntekijä saa yleiskorotuksen.

Työntekijöiden henkilökohtaiset aikapalkat ovat olleet lähellä luokkapalkkoja. Vanha luokkapalkka (pr6) on 11,17 senttiä / tunti ja uusi 11,28 senttiä / tunti.

Kaksivuorotyötä tekevän työntekijän henkilökohtainen aikapalkka on 11,20 senttiä/h ja sitä korotetaan lähinnä 1.2.2019 alkavan palkanmaksukauden alusta yleiskorotuksella 1,0 %.

Teollisuusliitto ry

8.10.2018

Yrityskohtaisen erän käytöstä neuvoteltiin paikallisesti työnantajan ja luottamusmiehen kesken ja sovitettiin paikallisen erän kohdentamisesta pätevyiden ja suorituksen arvioinnin perusteella. Esimerkin henkilö ei kuulu tämän korotusten piiriin.

Nykyinen henkilökohtainen aikapalkka	1120 senttiä/h
+ yleiskorotus 1,0 %	11 senttiä/h
Korotettu uusi henkilökohtainen aikapalkka	1131 senttiä/h

Tarkistus:

Yleiskorotuksella korotettu henkilökohtainen aikapalkka 1131 senttiä/tunti on uutta työkohtaista luokkapalkkaa suurempi, joten muuta palkankorotusta ei tarvitse tehdä. Työntekijälle muodostui henkilökohtaista palkanosaa 3 senttiä / tunti.

3.2 Suoruspalkkojen korotukset

Suoruspalkkojen korotus toteutetaan tarkistamalla palkkioperusteita ja urakkahintoja sillä prosentilla, joka saadaan suhteuttamalla palkankorotus riippuen yrityskohtaisen erän kohdentamistavasta, yrityksen palkkiotyön, suorien urakoiden tai osaurakoiden keskituntiansioihin (ansioihin ilman erillisiä lisiä, katso kohdat 1.1.-1.3.).

Urakkapalkkoja (suorat urakat, osaurakat) korotettaessa vertailuajanjaksona käytetään joko edellistä vuosineljänneskeskituntiansion laskentajaksoa tai edellistä palkanmaksukautta. Työehtosopimuksen edellyttämät suoruspalkkatyön hinnoitteluperusteiden muutokset on tehtävä niin pian kuin se on laskentateknisesti mahdollista kuitenkin viimeistään toukokuun 2019 loppuun mennessä.

Palkkiopalkkojen korottaminen

Palkkiopalkoissa on ansioita korotettava edellä mainituilla palkkojen korottamiseen käytetyllä 1,6 % suuruisella summalla, joka lasketaan joulukuun palkkasummasta.

Korotus toteutetaan paikallisesti sovittavalla tavalla siten että mahdollinen sovittu yleiskorotusosa kohdistetaan kiinteään palkanosaan ja palkkio-osuuteen niiden aikaisemmassa suhteessa, ettei palkkauksen rakenne yleiskorotuksen johdosta muuttuisi (vertaa myöhemmin kohta osaurakka).

Korotetusta palkkiopalkasta on lisäksi tarkistettava, että se ylittää asianomaisen työn työkohtaisen luokkapalkan.

Suorien urakoiden korottaminen

Urakkahintoja korotetaan sillä prosentilla, joka saadaan suhteuttamalla korotus yrityksen suorien urakoiden keskituntiansioihin.

Korotetusta urakka ansiosta tarkistetaan lisäksi, että se on vähintään työehtosopimuksen 6 § A mukaan määräytyvän urakkatyön hinnoittelupalkan suuruinen. Mikäli näin ei ole, on palkka vielä tarkistettava tähän rajaan saakka.

Osaurokat

Osaurokoissa palkankorotus toteutetaan, ellei paikallisesti toisin sovita siten, että yleiskorotus vietään palkan muuttuvaan ja kiinteään osaan aikaisempien palkanosien suhteessa, ettei palkkauksen rakenne yleiskorotuksen johdosta muuttuisi.

Korotetusta ansiosta on tarkistettava, että se on vähintään työehtosopimuksen 6 § A mukaan määräytyvän urakkatyön hinnoittelupalkan suuruinen.

3.3 Keskituntiansion korottaminen

Säännöllisen työajan keskituntiansiota laskettaessa käytetään laskenta-jaksona joko edellistä palkka-kautta tai edellistä vuosineljännestä.

Työehtosopimuksen mukaan vuosineljänneksiin perustuvia keskituntiansioita käytetään seuraavasti:

- helmi-, maalisk- ja huhtikuun aikana edellisen vuoden IV vuosineljänneksen keskituntiansiota,
- touko-, kesä- ja heinäkuun aikana vuoden I vuosineljänneksen keskituntiansiota,
- elo-, syys- ja lokakuun aikana vuoden II vuosineljänneksen keskituntiansiota, sekä
- marras-, jouluk- ja tammikuun aikana III vuosineljänneksen keskituntiansiota.

Koska korotus tulee voimaan keskituntiansion käyttöjakson alusta, korotetaan huhtikuun 2019 alussa käyttöön otettavaa, vuoden 2018 IV neljännekseltä laskettua keskituntiansiota korotuksen toteuttamisajankohdasta, lähinnä 1.2.2019 olevan palkanmaksukauden alusta lukien kunkin työntekijän kohdalla hänen edellä kerrotun (katso kohdat 1.1.1 - 1.1.4) mukaisesti määräytyvän yleiskorotuksensa suuruisella senttimäärällä. Korjaukset tehdään tuntipalkalla työskentelevien työntekijöiden keskituntiansioihin seuraavasti:

Helmikuun alussa käyttöön tulevaa tai käytössä olevaa, vuoden 2018 IV neljännekseltä laskettua keskituntiansiota korotetaan yleiskorotuksen toteuttamisajankohdasta, siis lähinnä 1.2.2019 alkavan palkanmaksukauden alusta lukien kunkin työntekijän kohdalla hänen edellä kerrotun mukaisesti (katso kohdat 1.1. - 1.4) määräytyvän yleiskorotuksensa suuruisella senttimäärällä.

Edellä olevat kuvaukset koskevat tuntipalkkaisen työntekijän keskituntiansion korottamista. Kuukausipalkalla työskentelevien keskituntiansiota korotetaan soveltuvin osin samalla tavalla.

Palkkakausten ja keskituntiansion laskenta- ja käyttöajanjaksot vaihtelevat yrityksittäin ja korotusajankohdat ja keskituntiansion korottaminen on edellä mainittujen periaatteiden toteutumiseksi ratkaistava työehtosopimuksen 8 §:n määräysten mukaisesti.